

Memorandum w sprawie współpracy

Promowanie renowacji i efektywności energetycznej budynków w Europie Środkowej i Wschodniej

Wstęp

Jako wiodący dostawcy materiałów budowlanych i technologii służących poprawie efektywności energetycznej budynków, zatrudniający ponad 42 tys. pracowników, posiadający 100 zakładów produkcyjnych i realizujący wiele projektów rozwojowych w regionie, pragniemy zacieśnić naszą współpracę w celu promowania renowacji i zwiększenia efektywności energetycznej budynków w krajach Europy Środkowej i Wschodniej (CEE).

Dlaczego renowacja budynków jest tak ważna w Europie Środkowo-Wschodniej

Państwa Europy Środkowo-Wschodniej łączy wspólne dziedzictwo. Według EU Building Stock Observatory dziedzictwo to obejmuje 43,6 miliona budynków jedno- i wielorodzinnych, nie wspominając o tysiącach szkół, szpitali i biur, z których dwie trzecie zbudowano ponad 30 lat temu (przed 1989 r.). Często budynki te mają nieszczelne okna, ściany i dachy oraz nieefektywne systemy grzewcze i oświetlenie, co skutkuje niezdrowym środowiskiem wewnętrznym i wysokim śladem węglowym. Mieszkańcy tego regionu i całe państwa cierpią z powodu wysokich rachunków za energię i ogrzewanie, niskiego komfortu życia, wysokiego zanieczyszczenia powietrza i uzależnienia od paliw kopalnych przekraczającego średnią unijną.

Renowacja budynków może rozwiązać wszystkie te problemy: pozwoli zapewnić zdrowsze, bardziej wydajne i tańsze w eksploatacji budynki, a także czystsze powietrze i większe bezpieczeństwo energetyczne w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Co więcej, modernizacja budynków już dziś zapewnia setki tysięcy miejsc pracy w regionie Europy Środkowo-Wschodniej. Renowacja budynków leży zatem w interesie publicznym.

Kilka badań eksperckich podkreśla potrzebę i potencjalne korzyści płynące ze zwiększenia stopnia renowacji i efektywności energetycznej. Według Buildings Performance Institute Europe już sama izolacja budynków mieszkalnych może zaoszczędzić średnio 44% energii zużywanej przez klientów końcowych i 46% gazu ziemnego. Z badań EuroWindow wynika, że wymiana okien może przynieść dodatkowe oszczędności energii sięgające 15% całkowitego zapotrzebowania na ciepło. Raport „Barometr zdrowych domów 2022” wykazał, że jeden na trzech Europejczyków jest dotknięty co najmniej jednym zagrożeniem związanym z klimatem wewnętrznym, takim jak wilgoć i pleśń, ciemność, zimno lub nadmierny hałas. Zgodnie z prognozami Gluckman Consulting pompy ciepła mogą potencjalnie zapobiec emisji ponad 600 milionów ton CO₂ w europejskich budynkach. Ecofys obliczył, że systemy techniczne budynków, które obejmują pomiary, regulację temperatury i równoważenie instalacji grzewczych, chłodzących i ciepłej wody, mogą potencjalnie wygenerować oszczędności energii do 30%. Z kolei wymiana wszystkich punktów świetlnych na połączone diody LED mogłaby zmniejszyć roczną emisję o 19 milionów ton CO₂ i koszty energii o 16,4 miliarda euro w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, co pozwoliłoby zaoszczędzić 39,4 TWh energii elektrycznej, która mogłaby zasilić 9,8 miliona pomp ciepła, zgodnie z modelem konwersji Green Switch.

Dlaczego rządy muszą działać

Renowacja budynków jest złożonym zadaniem i choć generuje oszczędności na przyszłość, wymagana inwestycja początkowa może stanowić obciążenie i barierę dla gospodarstw domowych, podmiotów publicznych i przedsiębiorstw. Ponieważ kwestia ta jest w coraz większym stopniu

rozwiązywana dzięki bezprecedensowym poziomom finansowania, zarówno na poziomie unijnym, jak i krajowym, tylko inne bariery, takie jak wyzwania organizacyjne, brak wykwalifikowanej siły roboczej i dylemat właściciel-najemca, stoją na drodze do renowacji i zmniejszenia zużycia energii. Zakres renowacji oraz poziom jej kompleksowości i dogłębności jest poniżej wymaganego poziomu w większości krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

Niezbędne będą dodatkowe działania polityczne i wdrożeniowe, zwłaszcza na szczeblu krajowym. Rządy muszą zatem stworzyć wystarczające możliwości wdrażania i przyjąć nowe rozwiązania, aby pomóc swoim obywatelom i instytucjom w renowacji i przyczynianiu się do wspólnego dobra, jakim jest czyste powietrze, zdrowie publiczne, bezpieczeństwo energetyczne i dekarbonizacja. Należy ustanowić lub ulepszyć programy wsparcia, aby zapewnić niezbędne korzyści właścicielom budynków i społeczeństwom.

Jaka jest nasza rola

Jako wiodące firmy czujemy się odpowiedzialni za przyczynianie się do zwiększenia tempa, kompleksowości i głębokości renowacji budynków w Europie Środkowo-Wschodniej. Zobowiązujemy się do współpracy i realizowania systematycznych i skutecznych działań w celu nadania priorytetowego charakteru kwestii modernizacji budynków i efektywności energetycznej w dyskusjach dotyczących działań publicznych w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Mając na uwadze ten cel, zwiększymy nasze wspólne wysiłki poprzez:

- zachęcanie naszych firm w krajach Europy Środkowo-Wschodniej do współpracy w tworzeniu i rozwijaniu niezbędnego potencjału na poziomie krajowym w celu zwiększenia znaczenia renowacji budynków i efektywności energetycznej w dyskusjach na temat polityki krajowej;
- zapewnienie niezbędnych zasobów osobowych i finansowych w celu ustanowienia i utrzymania krajowych stowarzyszeń wyposażonych w potencjał i wiedzę specjalistyczną i skuteczny udział w debacie publicznej;
- dzielenie się naszymi spostrzeżeniami na temat najlepszych praktyk i udostępnianie naszych umiejętności wszystkim, którzy pracują nad promowaniem renowacji budynków i efektywności energetycznej;
- zapraszanie innych firm, instytucji pozarządowych, akademickich i publicznych do współpracy i wspierania inicjatyw krajowych i regionalnych;
- wspieranie inicjatyw w Europie Środkowej i Wschodniej skoncentrowanych na tej sprawie i wzywanie rządów krajowych do priorytetowego traktowania renowacji budynków i efektywności energetycznej.

Te i inne niezbędne działania będziemy realizować z zachowaniem pełnej uczciwości, przejrzystości i zgodności z przepisami. Będziemy koncentrować się na polityce efektywności energetycznej, programach renowacji i innych powiązanych aspektach w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, w tym między innymi w Polsce, w Czechach, w Słowacji, na Węgrzech, w Rumunii, w Bułgarii, w Serbii, w Chorwacji i w Słowenii. Miarą sukcesu naszej współpracy będzie znaczny wzrost renowacji budynków w Europie Środkowo-Wschodniej, zapewniający oszczędności kosztów, możliwości większego zatrudnienia, czyste powietrze, zdrowie publiczne, bezpieczeństwo energetyczne, dekarbonizację i inne korzyści dla właścicieli budynków i społeczeństw.

Šamorín, Słowacja, 23 maja 2023 r.

DAIKIN: Tanja Banay, General Manager Strategic Business Unit Commercial CEE

DANFOSS: Adam Jędrzejczak, East Europe Regional President

KNAUF INSULATION: Radek Bedrna, Managing Director, Eastern Europe and Middle East

ROCKWOOL: Andrzej Kielar, Managing Director, Central and Eastern Europe

SAINT-GOBAIN: Tomáš Rosák, CEO, Eastern Europe

SIGNIFY: Eran Görge, CEO, Europe East

VELUX: Krisztián Mészáros, Senior Vice President, CEE Region